

**Zakon
o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora i Protokola uz Sjevernoatlantski
ugovor o pristupanju Grčke i Turske**

Član 1

Potvrđuje se Sjevernoatlantski ugovor, sačinjen u Vašingtonu, 4. aprila 1949. godine i Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske, sačinjen u Londonu 17. oktobra 1951. godine, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2

Tekst Sporazuma i Protokola iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na crnogorski jezik, glasi:

NORTH ATLANTIC TREATY

The Parties to this Treaty reaffirm their faith in the purposes and principles of the Charter of the United Nations and their desire to live in peace with all peoples and all governments.

They are determined to safeguard the freedom, common heritage and civilisation of their peoples, founded on the principles of democracy, individual liberty and the rule of law.

They seek to promote stability and well-being in the North Atlantic area.

They are resolved to unite their efforts for collective defence and for the preservation of peace and security.

They therefore agree to this North Atlantic Treaty:

SJEVERNOATLANTSKI UGOVOR

Strane ovog Ugovora potvrđuju svoju vjeru u ciljeve i načela Povelje Ujedinjenih nacija i svoju želju da žive u miru sa svim narodima i svim vladama.

One su odlučne da čuvaju slobodu, zajedničko naslijeđe i civilizaciju svojih naroda, utemeljene na načelima demokratije, slobode pojedinca i vladavine prava.

One teže da unaprijede stabilnost i dobrobit na sjevernoatlantskom području.

One su odlučne da ujedine svoje napore za kolektivnu odbranu i očuvanje mira i bezbjednosti.

One su stoga saglasne s ovim Sjevernoatlantskim ugovorom:

Article 1

The Parties undertake, as set forth in the Charter of the United Nations, to settle any international disputes in which they may be involved by peaceful means in such a manner that international peace and security, and justice, are not endangered, and to refrain in their international relations from the threat or use of force in any manner inconsistent with the purposes of the United Nations.

Article 2

The Parties will contribute toward the further development of peaceful and friendly international relations by strengthening their free institutions, by bringing about a better understanding of the principles upon which these institutions are founded, and by promoting conditions of stability and well-being. They will seek to eliminate conflict in their international economic policies and will encourage economic collaboration between any or all of them.

Article 3

In order more effectively to achieve the objectives of this Treaty, the Parties, separately and jointly, by means of continuous and effective self-help and mutual aid, will maintain and develop their individual and collective capacity to resist armed attack.

Article 4

The Parties will consult together whenever, in the opinion of any of them, the territorial integrity, political independence or security of any of the Parties is threatened.

Član 1

Strane se obavezuju, kako je navedeno u Povelji Ujedinjenih nacija, da riješe svaki međunarodni spor, u koji bi one mogle da budu uključene, mirnim sredstvima, na način koji ne ugrožava međunarodni mir, bezbjednost i pravdu, i da se u svojim međunarodnim odnosima uzdržavaju od prijetnje silom ili upotrebe sile na bilo koji način nespojiv sa ciljevima Ujedinjenih nacija.

Član 2

Strane će doprinositi daljem razvoju mirnih i prijateljskih međunarodnih odnosa jačajući svoje slobodne institucije, doprinoseći boljem razumijevanju načela na kojima su utemeljene te institucije, i promovišući uslove stabilnosti i dobrobiti. One će težiti otklanjanju sukoba u svojim međunarodnim ekonomskim politikama i podsticati ekonomsku saradnju između bilo koje od njih ili svih njih.

Član 3

Kako bi djelotvornije ostvarile ciljeve ovog Ugovora, Strane će, zasebno i zajednički, putem stalne i djelotvorne samopomoći i međusobne pomoći, održavati i razvijati svoje pojedinačne i kolektivne sposobnosti da se odupru oružanom napadu.

Član 4

Strane će se međusobno savjetovati uvijek kada, prema mišljenju bilo koje od njih, bude ugrožen teritorijalni integritet, politička nezavisnost ili bezbjednost bilo koje od Strana.

Article 5

The Parties agree that an armed attack against one or more of them in Europe or North America shall be considered an attack against them all; and consequently they agree that, if such an armed attack occurs, each of them, in exercise of the right of individual or collective self-defence recognised by Article 51 of the Charter of the United Nations, will assist the Party or Parties so attacked by taking forthwith, individually and in concert with the other Parties, such action as it deems necessary, including the use of armed force, to restore and maintain the security of the North Atlantic area.

Any such armed attack and all measures taken as a result thereof shall immediately be reported to the Security Council. Such measures shall be terminated when the Security Council has taken the measures necessary to restore and maintain international peace and security.

Article 6

For the purpose of Article 5 an armed attack on one or more of the Parties is deemed to include an armed attack on the territory of any of the Parties in Europe or North America, on the Algerian Departments of France, on the occupation forces of any Party in Europe, on the islands under the jurisdiction of any Party in the North Atlantic area north of the Tropic of Cancer or on the vessels or aircraft in this area of any of the Parties.

Article 7

This Treaty does not affect, and shall not be interpreted as affecting in any way the rights and obligations under the Charter of the Parties which are members of the United Nations, or the

Član 5

Strane su saglasne da će se oružani napad na jednu ili više njih u Evropi ili u Sjevernoj Americi smatrati napadom na sve njih; i da će shodno tome, u slučaju takvog oružanog napada, svaka od njih, u ostvarivanju prava na pojedinačnu ili kolektivnu samoodbranu priznatog članom 51 Povelje Ujedinjenih nacija, pomoći Strani ili Stranama koje su napadnute, preduzimajući odmah, pojedinačno i zajedno sa drugim Stranama, mjere koje se smatraju potrebnim, uključujući upotrebu oružane sile, radi ponovnog uspostavljanja i održavanja bezbjednosti sjevernoatlantskog područja.

Svaki takav oružani napad i sve mjere preduzete kao rezultat tog napada odmah će biti prijavljeni Savjetu bezbjednosti. Takve mjere će prestati kada Savjet bezbjednosti preduzme mjere potrebne za ponovno uspostavljanje i održavanje međunarodnog mira i bezbjednosti.

Član 6

U smislu člana 5 smatra se da oružani napad na jednu ili više Strana obuhvata oružani napad na teritoriju bilo koje od Strana u Evropi ili Sjevernoj Americi, na francuske departmane u Alžiru, okupacione snage bilo koje Strane u Evropi, na ostrva pod jurisdikcijom bilo koje Strane u sjevernoatlantskom području sjeverno od Rakove obratnice ili na plovila i vazduhoplove bilo koje od Strana u ovoj oblasti.

Član 7

Ovaj Ugovor ne utiče, i ne treba da se tumači tako da na bilo koji način utiče na prava i obaveze Strana koje su članice Ujedinjenih nacija, utvrđene Poveljom ili na primarnu odgovornost

primary responsibility of the Security Council for the maintenance of international peace and security. Savjeta bezbjednosti za održavanje međunarodnog mira i bezbjednosti.

Article 8

Each Party declares that none of the international engagements now in force between it and any other of the Parties or any third State is in conflict with the provisions of this Treaty, and undertakes not to enter into any international engagement in conflict with this Treaty.

Član 8

Svaka Strana izjavljuje da nijedan od međunarodnih ugovora koji su sada na snazi između nje i bilo koje druge Strane ili neke treće države nije u suprotnosti sa odredbama ovog Ugovora, i obavezuje se da neće zaključivati bilo koji međunarodni ugovor koji je u suprotnosti sa ovim Ugovorom.

Article 9

The Parties hereby establish a council, on which each of them shall be represented, to consider matters concerning the implementation of this Treaty. The council shall be so organised as to be able to meet promptly at any time. The council shall set up such subsidiary bodies as may be necessary; in particular it shall establish immediately a defence committee which shall recommend measures for the implementation of Articles 3 and 5.

Član 9

Strane ovim osnivaju savjet, u kojem će svaka od njih biti zastupljena, radi razmatranja pitanja u vezi sprovođenja ovog Ugovora. Savjet će biti organizovan tako da može da se brzo sastane u bilo koje vrijeme. Savjet će obrazovati pomoćna tijela koja bi mogla da budu potrebna; naročito, odmah će uspostaviti odbor za odbranu koji preporučuje mjere za sprovođenje čl. 3 i 5 ovog Ugovora.

Article 10

The Parties may, by unanimous agreement, invite any other European State in a position to further the principles of this Treaty and to contribute to the security of the North Atlantic area to accede to this Treaty. Any state so invited may become a party to the Treaty by depositing its instrument of accession with the Government of the United States of America. The Government of the United States of America will inform each of the Parties of the deposit of each such instrument of accession.

Član 10

Strane mogu, jednoglasnom odlukom, da pozovu bilo koju drugu evropsku državu, koja je u mogućnosti da slijedi načela ovog Ugovora i da doprinese bezbjednosti sjevernoatlantskog područja, da pristupi ovom Ugovoru. Svaka tako pozvana država može postati strana Ugovora deponovanjem instrumenta o pristupanju kod Vlade Sjedinjenih Američkih Država. Vlada Sjedinjenih Američkih Država obavještava svaku od Strana o deponovanju svakog takvog instrumenta o pristupanju.

Article 11

This Treaty shall be ratified and its provisions carried out by the Parties in accordance with their respective constitutional processes. The instruments of ratification shall be deposited as soon as possible with the Government of the United States of America, which will notify all the other signatories of each deposit. The Treaty shall enter into force between the states which have ratified it as soon as the ratifications of the majority of the signatories, including the ratifications of Belgium, Canada, France, Luxembourg, the Netherlands, the United Kingdom and the United States, have been deposited and shall come into effect with respect to other states on the date of the deposit of their ratifications.

Article 12

After the Treaty has been in force for ten years, or at any time thereafter, the Parties shall, if any of them so requests, consult together for the purpose of reviewing the Treaty, having regard for the factors then affecting peace and security in the North Atlantic area, including the development of universal as well as regional arrangements under the Charter of the United Nations for the maintenance of international peace and security.

Article 13

After the Treaty has been in force for twenty years, any Party may cease to be a party one year after its notice of denunciation has been given to the Government of the United States of America, which will inform the Governments of the other Parties of the deposit of each notice of denunciation.

Član 11

Strane potvrđuju ovaj Ugovor i sprovode njegove odredbe u skladu sa svojim ustavnim postupcima. Instrumenti o potvrđivanju deponovaće se što je prije moguće kod Vlade Sjedinjenih Američkih Država, koja će o deponovanju svakog instrumenta o potvrđivanju obavijestiti sve ostale potpisnice. Ugovor stupa na snagu između država koje su ga potvrdile čim većina potpisnica, uključujući Belgiju, Kanadu, Francusku, Luksemburg, Holandiju, Ujedinjeno Kraljevstvo i Sjedinjene Američke Države, deponuje instrumente o potvrđivanju, a u odnosu na druge države stupa na snagu na dan deponovanja njihovih instrumenata o potvrđivanju.

Član 12

Nakon što Ugovor bude na snazi deset godina, ili bilo kad po isteku tog perioda, Strane će se, ako bilo koja od njih to zatraži, međusobno savjetovati u cilju ponovnog razmatranja Ugovora, uzimajući u obzir činioce koji utiču na mir i bezbjednost u sjevernoatlantskom području, uključujući pripremu opštih kao i regionalnih sporazuma prema Povelji Ujedinjenih nacija radi održavanja međunarodnog mira i bezbjednosti.

Član 13

Nakon što Ugovor bude na snazi dvadeset godina, svaka strana može prestati da bude Strana godinu dana nakon predaje svog obavještenja o otkazu Vladi Sjedinjenih Američkih Država, koja će obavijestiti vlade drugih Strana o deponovanju svakog obavještenja o otkazu.

Article 14

This Treaty, of which the English and French texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America. Duly certified copies thereof will be transmitted by that Government to the Governments of the other signatories.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have signed this Treaty.

Done at Washington, the fourth day of April, 1949.

FOR THE KINGDOM OF BELGIUM:

Paul-Henri Spaak, m.p.

Baron Robert Silvercruys, m.p.

FOR CANADA:

Lester B. Pearson, m.p.

H.H. Wrong, m.p.

FOR THE KINGDOM OF DENMARK:

Gustav Rasmussen, m.p.

Henrik Kauffmann, m.p.

FOR FRANCE:

Robert Schuman, m.p.

Henri Bonnet, m.p.

FOR ICELAND:

Bjarni Benediktsson, m.p.

Thor Thors, m.p.

Član 14

Ovaj Ugovor, čiji su engleski i francuski tekstovi jednako vjerodostojni, deponuje se u arhiv Vlade Sjedinjenih Američkih Država. Ta vlada dostavlja propisno ovjerene kopije vladama ostalih potpisnica.

Radi potvrde gore navedenog, dolje potpisani opunomoćenici potpisali su ovaj Ugovor.

Sačinjeno u Vašingtonu, dana 4. aprila 1949. godine.

ZA KRALJEVINU BELGIJU:

Paul-Henri Spaak, s.r.

Baron Robert Silvercruys, s.r.

ZA KANADU:

Lester B. Pearson, s.r.

H.H. Wrong, s.r.

ZA KRALJEVINU DANSKU

Gustav Rasmussen, s.r.

Henrik Kauffmann, s.r.

ZA FRANCUSKU:

Robert Schuman, s.r.

Henri Bonnet, s.r.

ZA ISLAND:

Bjarni Benediktsson, s.r.

Thor Thors, s.r.

FOR ITALY:

Carlo Sforza, m.p.

Alberto Tarchiani, m.p.

FOR THE GRAND DUCHY OF
LUXEMBOURG:

Joseph Bech, m.p.

Hugues Le Gallais, m.p.

FOR THE KINGDOM OF THE
NETHERLANDS:

Dirk Stikker, m.p.

Eelco van Kleffens, m.p.

FOR THE KINGDOM OF NORWAY :

Halvard M. Lange, m.p.

Wilhelm von Munthe af Morgenstierne,
m.p.

FOR PORTUGAL :

José Caeiro da Mata, m.p.

Pedro Teotónio Pereira, m.p.

FOR THE UNITED KINGDOM OF GREAT
BRITAIN AND NORTHERN IRELAND:

Ernest Bevin, m.p.

Oliver Franks, Baron Franks, m.p.

FOR THE UNITED STATES OF AMERICA:

Dean Acheson, m.p.

ZA ITALIJU:

Carlo Sforza, s.r.

Alberto Tarchiani, s.r.

ZA VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG:

Joseph Bech, s.r.

Hugues Le Gallais, s.r.

ZA KRALJEVINU HOLANDIJU:

Dirk Stikker, s.r.

Eelco van Kleffens, s.r.

ZA KRALJEVINU NORVEŠKU:

Halvard M. Lange, s.r.

Wilhelm von Munthe af Morgenstierne,
s.r.

ZA PORTUGAL:

José Caeiro da Mata, s.r.

Pedro Teotónio Pereira, s.r.

ZA UJEDINJENO KRALJEVSTVO VELIKE
BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE:

Ernest Bevin, s.r.

Oliver Franks, Baron Franks, s.r.

ZA VLADU SJEDINJENIH AMERIČKIH
DRŽAVA:

Dean Acheson, s.r.

**PROTOCOL TO THE NORTH
ATLANTIC TREATY ON THE
ACCESSION OF GREECE AND TURKEY**

The Parties to the North Atlantic Treaty, signed at Washington on 4th April, 1949,

Being satisfied that the security of the North Atlantic area will be enhanced by the accession of the Kingdom of Greece and the Republic of Turkey to that Treaty,

Agree as follows: -

ARTICLE I

Upon the entry into force of this Protocol, the Government of the United States of America shall, on behalf of all the Parties, communicate to the Government of the Kingdom of Greece and the Government of the Republic of Turkey an invitation to accede to the North Atlantic Treaty, as it may be modified by Article II of the present Protocol. Thereafter the Kingdom of Greece and the Republic of Turkey shall each become a Party on the date when it deposits its instrument of accession with the Government of the United States of America in accordance with Article 10 of the Treaty.

ARTICLE II

If the Republic of Turkey becomes a Party to the North Atlantic Treaty, Article 6 of the Treaty shall, as from the date of the deposit by the Government of the Republic of Turkey of its instrument of accession with the Government of the United States of America, be modified to read as follows:-

**PROTOKOL UZ SJEVERNOATLANTSKI
UGOVOR O PRISTUPANJU
GRČKE I TURSKE**

Strane Sjevernoatlantskog ugovora, potpisanog u Vašingtonu 4. aprila 1949. godine,

Uz zadovoljstvo što će bezbjednost Sjevernoatlantskog područja biti unaprijeđena pristupanjem Kraljevine Grčke i Republike Turske ovom Ugovoru,

Saglasne su o sljedećem: -

ČLAN I

Nakon stupanja na snagu ovog Protokola, Vlada Sjedinjenih Američkih Država će, u ime svih Strana, da uputi Vladi Kraljevine Grčke i Vlade Republike Turske poziv da pristupe Sjevernoatlantskom ugovoru, koji može biti izmijenjen članom II ovog Protokola. Nakon toga Kraljevina Grčka i Republika Turska će pojedinačno postati Strane na datum kad deponuju svoje instrumente o pristupanju kod Vlade Sjedinjenih Američkih Država u skladu sa članom 10 Ugovora.

ČLAN II

Ukoliko Republika Turska postane Strana Sjevernoatlantskog ugovora, član 6 Ugovora, od dana deponovanja instrumenta o pristupanju od strane Vlade Republike Turske kod Vlade Sjedinjenih Američkih Država, mijenja se i glasi:-

"For the purpose of Article 5, an armed attack on one or more of the Parties is deemed to include an armed attack -

i) on the territory of any of the Parties in Europe or North America, on the Algerian Departments of France, on the territory of Turkey or on the islands under the jurisdiction of any of the Parties in the North Atlantic area north of the Tropic of Cancer;

(ii) on the forces, vessels or aircraft of any of the Parties, when in or over these territories or any other area in Europe in which occupation forces of any of the Parties were stationed on the date when the Treaty entered into force or the Mediterranean Sea or the North Atlantic area north of the Tropic of Cancer."

ARTICLE III

The present Protocol shall enter into force when each of the Parties to the North Atlantic Treaty has notified the Government of the United States of America of its acceptance thereof. The Government of the United States of America shall inform all the Parties to the North Atlantic Treaty of the date of the receipt of each such notification and of the date of the entry into force of the present Protocol.

ARTICLE IV

The present Protocol, of which the English and French texts are equally authentic, shall be deposited in the Archives of the Government of the United States of America. Duly certified copies thereof shall be transmitted by that Government to the Governments of all the Parties to the North Atlantic Treaty.

"U svrhu člana 5, oružani napad na jednu ili više od Strana se smatra da uključuje oružani napad-

i) na teritoriju bilo koje od Strana u Evropi ili Sjevernoj Americi, na alžirske departmane Francuske, na teritoriju Turske ili na ostrva pod jurisdikcijom bilo koje od Strana u Sjevernoatlantskom području sjeverno od Rakove obratnice;

ii) na snage, plovila ili vazduhoplove bilo koje od Strana, kada na ili preko ovih teritorija ili drugih oblasti u Evropi u kojoj su okupacione snage bilo koje od Strana bile stacionirane na datum kad je Ugovor stupio na snagu ili na Sredozemnom moru ili Sjevernoatlantskom području sjeverno od Rakove obratnice."

ČLAN III

Ovaj Protokol stupa na snagu kada svaka od Strana Sjevernoatlantskog ugovora obavijesti Vladu Sjedinjenih Američkih Država o njegovom prihvatanju. Vlada Sjedinjenih Američkih Država će obavijestiti sve Strane Sjevernoatlantskog ugovora o datumu prijema svakog takvog obavještenja i o datumu stupanja na snagu ovog Protokola.

ČLAN IV

Ovaj Protokol, čiji su tekstovi na engleskom i francuskom jeziku jednako vjerodostojni, će biti deponovan u arhivu Vlade Sjedinjenih Američkih Država. Ovjerene kopije istog će Vlada Sjedinjenih Američkih Država dostaviti vladama svih Strana Sjevernoatlantskog sporazuma.

In witness whereof, the undersigned plenipotentiaries have signed the present Protocol.

Opened for signature at London the 17th day of October, 1951.

For the Kingdom of Belgium:

A. De STAERCKE, m.p.

17th October, 1951.

For Canada:

L. D. WILGRESS, m.p.

17th October, 1951.

For the Kingdom of Denmark:

STEENSEN-LETH, m.p.

22nd October, 1951.

For France:

HERVÉ ALPHAND, m.p.

22nd October, 1951.

For Iceland:

GUNNLAUGER PÉTURSSON, m.p.

17th October, 1951.

For Italy:

A. ROSSI-LONGHI, m.p.

22nd October, 1951.

For the Grand Duchy of Luxembourg:

A. CLASEN, m.p.

22nd October, 1951.

Radi potvrde gore navedenog, dolje potpisani opunomoćenici potpisali su ovaj Protokol.

Otvoren za potpisivanje u Londonu, 17. oktobra 1951. godine.

Za Kraljevinu Belgiju:

A. De STAERCKE, s.r.

17. oktobar 1951. godine

Za Kanadu:

L. D. WILGRESS, s.r.

17. oktobar 1951. godine

Za Kraljevinu Dansku:

STEENSEN-LETH, s.r.

22. oktobar 1951. godine

Za Francusku:

HERVÉ ALPHAND, s.r.

22. oktobar 1951. godine

Za Island:

GUNNLAUGER PÉTURSSON, s.r.

17. oktobar 1951. godine

Za Italiju:

A. ROSSI-LONGHI, s.r.

22. oktobar 1951. godine

Za Veliko Vojvodstvo Luksemburg:

A. CLASEN, s.r.

22. oktobar 1951. godine

For the Kingdom of the Netherlands:

A. W. L. TJARDA VAN STARKENBORGH-STACHOUWER, m.p.

17th October, 1951.

For the Kingdom of Norway :

DAG BRYN, m.p.

17th October, 1951.

For Portugal :

R. ENNES ULRICH, m.p.

17th October, 1951.

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland:

F. R. HOYER MILLAR, m.p.

17th October, 1951.

For the United States of America:

CHARLES M. SPOFFORD, m.p.

17th October, 1951.

Za Kraljevinu Holandiju:

A. W. L. TJARDA VAN STARKENBORGH-STACHOUWER, s.r.

17. oktobar 1951. godine

Za Kraljevinu Norvešku:

DAG BRYN, s.r.

17. oktobar 1951. godine

Za Portugal:

R. ENNES ULRICK, s.r.

17. oktobar 1951. godine

Za Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske:

F. R. NOYER MILLAR, s.r.

17. oktobar 1951. godine

Za Vladu Sjedinjenih Američkih Država:

CHARLES M. SPOFFORD, s.r.

17. oktobar 1951. godine

Član 3

Za sprovođenje ovog zakona nadležni su organi državne uprave za vanjske poslove i poslove odbrane.

Član 4

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Međunarodni ugovori".